

COMPLEMENTELE ȘI ADJUNCȚII ADJECTIVULUI ÎN TRADUCERILE LUI DOSOFTEI

CAMELIA UŞURELU
Universitatea din Bucureşti

1. Complementarea adjективului

Relația de complementare nu privește toate elementele componente ale clasei adjективului (Pană Dindelegan (ed.) 2013: 422). În general, complementarea este autorizată de adjectivele intersective, aflate în poziție postnominală (Brăescu 2012: 107). Adjectivul are dublu rol sintactic: este dependent sintactic într-un grup nominal sau într-un grup verbal și este centru de grup. Complinirile adjективului sunt, din punct de vedere sintactic, de același tip cu cele ale verbului. Adjectivul prototipic admite, cu funcție de complemente, nominale în dativ (moment *favorabil investițiilor*), nominale prepoziționale (sărbători *pline de bucurie*), nominale în genitiv (echipă *deținătoare a trofeului*), forme verbale nepersonale (fructe *bune de mâncaț*) și propoziții subordonate conjuncționale (copil *vrednic să câștige concursul*).

În studiu de față, corpusul este realizat pe baza a trei dintre traducerile religioase ale lui Dosoftei, reprezentative, în opinia noastră, pentru stadiul limbii literare din ultimele trei decenii ale secolului al XVII-lea: *Psaltirea în versuri* – 1673 (PV), *Psaltirea de-nțales* – 1680 (PÎ) și *Parimiile preste an* – 1683 (Parimii). În cele trei lucrări predomină adjectivele care guvernează un complement prepozițional realizat printr-un nominal în acuzativ. Adjectivele care autorizează complemente prepoziționale sunt, în general, prototipice și selectează un nominal cu prepoziția *de*:

- (1) **plin** (*capiștile păgânilor pline de idoli* – PV: 199);
starpă (*beserica cea din limbi, carea era starpă de darul lui Dumnedzău* – PV: 19);
sătui (*și tot vor cânta sătui de pâine* – PV: 429);
beti (*Sufletele lor în greutate / Să topia bet de răutate* – PV: 799);
potrivnic (*sângur cuvântul ieșind din Părintele cel fără cauză, / Potrivnic de puteare al Său Duh apostolilor* – Parimii: 262).

Complemente prepoziționale apar și în grupurile adjecțivale având drept centru un adjecțiv provenit dintr-un verb. În general, adjectivele respective sunt derivate cu ajutorul unui sufix (-tor sau -et) de la verbe tranzitive: *dăruitor* (a dăru), *grăitor* (a grăi), *vestitor* (a vesti), *curățător* (a curăță), *purtăret* (a purta). Grupul *de + NP* (grup nominal nedeterminat) corespunde obiectului direct nonreferențial al verbului; rareori apare un DP (numele propriu *Dumnădzău*), care e obiect direct definit.

- (2) **dăruitoare** (*lumină [...] dăruitoare de lumină* – Parimii: 277);
dătător (*lumină [...] dătătoare de lumină* – Parimii: 277);
grăitoare (*Despierde-vei, Doamne, buze-nșelătoare, / A limbă sămață, de rău grăitoare* – PV: 85);
păgubitoare (*gadini și gângănii păgubitoare de suflet* – PV: 199);
vestitoare (*Veniț de la prăvire, femei de bine vestitoare* – Parimii: 216);
curățătoare (*ce roaă [...] de păcate curățătoare, roaă infocată* – Parimii: 236);
născătoare (*Ficioară de Dumnădzău născătoare* – Parimii: 278);
știutoare (*și budzele a bărbați știutoare sănt de haruri* – Parimii: 309);
iubitor (*curaț, miloș, iubitori de frați* – Parimii: 314);
nepurtătoriu (*Dumnădzău-i giudecător direct [...] nepurtătoriu de mânie în toată dzua* – PÎ: 292);
călcătoriu (*Cuvânt călcătoriu de leage puseră supra sa* – PÎ: 381);
purtăreț (*a Fiului lui Dumnedzău acel purtăreț de viață și dătători de viață* – Parimii: 266);
suflăreț (*De sărg arăt cu de foc suflareața ședea rea* – Parimii: 269).

Foarte rar, la Dosoftei, apar adjective provenite din adverbe, care guvernează un complement prepozițional realizat prin nominal sau prin propoziție conjuncțională:

- (3) **târziu** (*Moisei prorocul era la limbă târdziu* – Parimii: 258);
gata (*mi-i înima gata de te-așteaptă* – PV: 805).

La Dosoftei complementele prepoziționale guvernează de adjective pot fi realizate atât prin infinitiv scurt, fără *de* (4), cât și prin infinitiv lung (5). În cazul infinitivului lung, legarea de centrul adjectival se face prin prepoziția *de*. Rare, în poziția de complement prepozițional, apar și verbe la supin cu prepoziția *la* sau *în* (6).

- (4) **volnici** (*atâta cale era volnici a umbla* – Parimii: 240);
puternic (*puternic fiindu-ți binele a face* – Parimii: 116);
vrednici (*nu săntem vreadnici a zări ș-a cere de la tine milă* – Parimii: 170).
(5) **grabnice** (*că picioarele lor [...] grabnice sunt de-a vărsarea sânge* – Parimii: 107);
neîncrezători (*cei ne-ncrezători de-a sălaşuirea* – PÎ: 442);
tare (*Fii-mi în Dumnedzău scutitoriu și în loc tare de-a mă mântuirea* – PÎ: 452).
(6) **bun** (*că-i bun pomul la mâncat* – Parimii: 115);
frumos (*lemnul frumos în vădzut și bun în mâncat* – Parimii: 113).

În poziția complementului prepozițional pot apărea și propoziții subordonate introduse fie prin complementizatorul *să*, fie prin *de*. În cazul unora dintre adjective, cum ar fi *gata*, se remarcă, în traducerile lui Dosoftei, posibilitatea de a selecta ambele elemente:

- (7) a) **datori** (*și noi datori săntem unii pre-alalț să iubim* – Parimii: 303);
b₁) **gata** (*mi-i înima gata de te-așteaptă* – PV: 805);
b₂) **gata** (*Că inema-i este gata / La Domnul să-și ceie plata.* – PV: 833).

În traducerile lui Dosoftei, unele adjective se combină cu un nominal precedat de alte prepoziții încă de la afara de prepoziția *de*:

– cu prepoziția *la*:

- (8) **rea** (*i s-a adauge voie rea la inemă* – Parimii: 136);
nemilos (*bărbatul necurat și nemilos la inemă* – Parimii: 157);
nesătios (*Cu trufașul [...] nesătios la inemă, cu acesta nu mâncam.* – PÎ: 533);
iute (*Ce-i la război iute și ager cu spata* – PV: 453);
lacom (*Ce iaste lacom la vinuri* – Parimii: 141);
betiv (*Nu hii betiu la vin* – Parimii: 169).

În cazul adjetivelor construite cu prepoziția *la*, se observă că prepoziția exprimă „orientarea” însușirii.

– cu prepoziția *în*:

- (9) **ghizday** (*ghizday în frămseite decât fiii omenești* – Parimii: 337, PÎ: 390);
moale (*Nice hii moale-n grai și-n cuvinte* – PV: 581);
vesel (*rumân și vesel în față* – PV: 303);
rumen (*rumân și vesel în față* – PV: 303);
line (*și de genuni adânci, line-n față* – PV: 461).

– cu prepoziția *cu*:

- (10) **puțân** (*Micu-i Veniamin și puțân cu ceata* – PV: 453);
ager (*Ce-i la război iute și ager cu spata* – PV: 453);
aspru (*și oameni aspri cu obradzele* – Parimii: 180);
grei (*Fii omenești, până când grei cu inema?* – PÎ: 286).

Funcția nominalului cu prepoziție este, în construcțiile de mai sus, la limita dintre circumstanțialul de relație și complementul prepozițional. Din acest motiv, vom înregistra adjectivele care apar în acest tip de construcții ca fiind adjective ce nu admit relația de complementare, dar se combină cu un adjunct.

Alte centre adjetivale selectează un nominal în dativ (substantiv sau pronume personal / nehotărât / demonstrativ / reflexiv) cu funcție de complement indirect. Adjectivele care se combină cu un complement indirect pot fi prototipice (11) sau provenite din verbe (12):

- (11) **mort** (*mort lumii [...] cela ce și priceapere* – Parimii: 114);
viu (*viu lui Dumنădzău [...] cela ce și priceapere* – Parimii: 114);
bun (*giudecătoriu bun casii lui Israil* – Parimii: 221);
vrednic (*tot lucrul de preț nu iaste vreadnic ei* – Parimii: 114);
harnic (*și tot lucrul prețios nu iaste harnic ei* – Parimii: 129);
potrivnic (*cât-îs pre pământ om protivnic lui* – Parimii: 181);
puternică (*și amu ocina mea puternică-m iaste mie* – PÎ: 308);
dragă (*și iaste dragă tuturora și slăvită* – Parimii: 125);
milostiv (*Că tu, Doamne, bun ești și bland și mult milostiv tuturora cărora te cheamă* – PÎ: 498);
partnic (*Partnic eu sănătuturor ce se tem de tine* – PÎ: 593);
netede (*Toate neatede sunt celora ce înțeleg* – Parimii: 309);
drepte (*Toate [...] direapte celora ce să află priceapere* – Parimii: 309);
destoinici (*și i-au aflatu-i destoinici și-e* – Parimii: 306).

- (12) **cinstitoriu** (*omul acela fără prihană, direct, adevărat, lui Dumnađzău cinstitoriu* – Parimii: 176);
iubitor (*Dumnađzău curat și iubitori dreptății* – Parimii: 280);
sprijenitoriu (*Dumnađzăul mieu [...] sprijenitoriu iaste tuturor* – PÎ: 316);
scutitoriu (*Domnul, scutitoriu vieții mele, de cine să mă spariu?* – PÎ: 338).

Construcțiile *adjectiv + nominal* în *dativ* au corespondent în structuri de tipul *verb tranzitiv + complement direct*: *cinstește pe Dumnađzău* vs. *cinstitoriu lui Dumnađzău*; *sprijină pe toți* vs. *sprijinitoriu tuturor*; *scutește viața mea* vs. *scutitoriu vieții mele*. Dacă în cazul construcției *lui Dumnađzău cinstitoriu* calitatea de *adjectiv* a derivatului postverbal *cinstitoriu* reiese clar din context (apare într-o însiruire de adjective coordinate între ele), în cazul celoralte construcții avem a face cu adjective substantivizate. Conversiunea adjecțivelor respective în substantive nu duce, însă, la modificarea formei de *dativ* a nominalului.

Un număr mic de adjective provenite din verbe tranzitive se combină, în traducerile lui Dosoftei, cu un nominal în acuzativ cu funcție de complement direct. În exemplele următoare, cu excepția elementului *dătătoriu*, care este folosit într-un context specific adjecțivului, celelalte adjective sunt substantivizate, dar păstrează nominalul în acuzativ:¹

- (13) **dătătoriu** (*acela înduratul și milostivul și dătătoriul cuvioșilor săi har* – Parimii: 311);
făcătoriu (*Nu iaste făcătoriul bine, nu iaste pân-ntr-unul* – Parimii: 191);
zdrobitoriu (*Glasul Domnului, zdrobitoriului chedrii, și va zdrobi Domnul chedrii Livanului* – PÎ: 343);
curmătoriu (*Glasul Domnului, curmătoriului para de foc* – PÎ: 343);
scuturătoriu (*glasul Domnului, scuturătoriului pustiia, și scutura-va Domnul pustia Caddis* – PÎ: 343).

În *Psaltirea în versuri și în Parimiile preste an* am înregistrat un număr destul de mare de construcții în care adjecțivul se combină cu un complement comparativ. Se consideră, în lucrările recente dedicate adjecțivului, că acest complement comparativ nu este cerut de adjecțivul-centru al grupului adjecțival, ci de modificatorii acestuia.²

- (14) **tare** (*neamul fililor lui Izrail [...] și-i mai tare decât noi* – Parimii: 176);
dulce (*și mai dulce-i decât mișarea și fagurul* – PÎ: 321).

În traducerile lui Dosoftei, însă, majoritatea complementelor comparative, realizate prin nominal sau prin propoziție subordonată, apar în structuri în care adjecțivul-centru este la gradul pozitiv, deci în structuri în care adjecțivul nu este însoțit de modificatori:

- (15) **alb** (*Să hiu spălat și alb ca omeții* – PV: 353);
tăioasă (*Că li-i limba tăioasă ca spata* – PV: 421);
repede (*Are călărimă repede ca vântul* – PV: 447);

¹ Tiparul adjecțiv + complement direct realizat prin nominal neprezonțional în acuzativ nu se regăsește în limba actuală. Singura excepție o reprezintă construcția cu adjecțivul *dator*: *Îi sunt dateare viata* (GALR I 2005:172). De altfel, și în limba veche construcțiile de acest tip prezintă o anume instabilitate, ele aflându-se în variație cu construcțiile în care adjectivele sunt construite cu un complement prezentional (V. și Pană Dindelegan 1992: 52-56).

² Cf. Brăescu (2012: 114), Pană Dindelegan (ed.) (2013: 425).

întreg (*Și ochiul întreg ca buldzul* – PV: 675);
sec (*Că mi-i sufletul săc ca o țară* – PV: 1013);
grași (*Boii le sănt graș ca nește tauri* – PV: 1023);
cinstită (*lumină [...] cinstită ca suflarea alor mei șerbi* – Parimii: 277);
mulți (*astădz sănteț ca stelele ceriului de mult* – Parimii: 324);
amărători (*nu hii amărători ca și casa cea amărătoare* – Parimii: 180).

2. Adjuncții adjективului

În limba română, adjективul prototipic poate admite, cu funcție de adjuncții, adverbe (copil *vesel azi*), nominale în acuzativ (femeie *avară din sărăcie*) sau propoziții subordonate (*strălucitoare de-i luminează fața*). În traducerile lui Dosoftei, unele adjective nu autorizează complemente, dar se combină cu un adjunct (circumstanțial) cu diverse valori:

a) cu valoare locativă:

- (16) **viitoriu** (*carea luminează pre tot omul viitoriu în lume* – Parimii: 217);
drept (*Direptu-i Domnul în toate căile sale* – PÎ: 647).

b) cu valoare cauzală:

- (17) **negră** (*obrazul negru de atâta ocară* – PV: 297);
neputincioasă (*fîrea noastră cea lipsită și neputincioasă și slabă și ticăloasă de lipsă, foame, seate, osteneală, boală și dureare, streinătate și nemilă* – Parimii: 249);
slabă (*fîrea noastră cea lipsită și neputincioasă și slabă și ticăloasă de lipsă, foame, seate, osteneală, boală și dureare, streinătate și nemilă* – Parimii: 249);
ticăloasă (*fîrea noastră cea lipsită și neputincioasă și slabă și ticăloasă de lipsă, foame, seate, osteneală, boală și dureare, streinătate și nemilă* – Parimii: 249);
groasă (*Cu negura groasă de grea strălucoare* – PV: 113);
veștedă (*Ca otava ce să trece / [...] / Sara-i veștedă de soare.* – PV: 649).

c) cu valoare temporală:

- (18) **viitoriu** (*acel după mine viitoriu înaintea mea* – Parimii: 217);
treitoriu (*prin cuvântul a lui viu Dumnedzău și treitoriu în veaci* – Parimii: 313);
răbdătoriu (*și tare și îndelung răbdătoriu*);
nepurtătoriu (*Dumnădzău-i giudecător dirept [...] nepurtătoriu de mânie în toată dzua* – PÎ: 292).

d) cu valoare de circumstanțial de relație:

- (19) **drag** (*Că fiu am fost și eu [...] drag întru tot la fața maicei* – Parimii: 118);
harnici (*că era harnici devestăvnici cu trupul și cu sufletul* – Parimii: 242);
grei (*Fii omenești, până când grei cu inema?* – PÎ: 286).

- e) cu valoare consecutivă:
- (20) **strălucoasă** (*porunca Domnului, strălucoasă de lumineadză ochii* – PÎ: 320);
puternic (*Domnul Dumnedzăul tău în tine putearnicu-i să te mântuiască* – Parimii: 174; *Că iaste Dumnedzăul nostru [...] putearnic să ne scoată din cuproriul focului* – Parimii: 210).

3. Observații asupra comportamentului adjetivelor în relația de complementare

1. Adjectivele provenite din verbe se construiesc, în traducerile lui Dosoftei, obligatoriu cu un complement:¹

- (21) **călcătoriu** (*Cuvânt călcătoriu de leage pusără supra mea* – PÎ: 381);
dăruitoare (*lumina acea săngură de sine luminată și dăruitoare de lumină* – Parimii: 277);
zdrobitor (*Glasul Domnului, zdrobitoriului chedrii, și va zdrobi Domnul chedrii Livanului* – PÎ: 343);
scutitoriu (*Fii-mi în Dumnedzău scutitoriu* – PÎ: 346).

2. Pentru majoritatea adjetivelor prototipice, însă, complementul este facultativ:

- (22) **beat** (*gândiră că sănt beat [de vin]* – Parimii: 271);
rea (*i s-a adauge voie rea [la înemă]* – Parimii: 136).

3. În anumite construcții, stergerea complementului poate induce un efect suplimentar de ambiguitate (*tot lucrul de preț nu iaste vreadnic (mie sau ei?)* vs. *tot lucrul de preț nu iaste vreadnic ei* – Parimii: 114) sau poate afecta semnificația inițială a enunțurilor (*giudecătoriu bun* vs. *giudecătoriu bun casii lui Israel* - Parimii: 221).²

4. În unele construcții, adjetivul poate fi centrul unui grup complex :

- (23) **strein cu totul de svânta beserică** – PV: 17 (modificator de gradare și complement prepozițional);
fiu drag întru totul la fața maicei – Parimii: 118 (circumstanțial de relație și complement prepozițional);
giudecătoriu nepurtătoriu de mânie în toată dzua – PÎ: 292 (complement prepozițional și circumstanțial de timp).

5. În traducerile lui Dosoftei, este posibilă apariția unor situații de antepunere a grupului adjetival în raport cu regentul:

- (24) *Pomenirea Hristos a de oameni spăsătoare cuvinte* (Parimii: 276);
precum și de Dumnedzău grăitoriu Luca (Parimii: 282).

6. În cazul unora dintre adjective, se înregistrează variații în selecția prepoziției sau a cazului:

¹ Cf. Pană Dindelegan (coord.) (2010: 223).

² Cf. Brăescu (2012: 116).

- (25) a. **iubitor**: *curat, milos, iubitori de frați* – Parimii: 314 vs. *Dumnădzău curat și iubitori dreptății* – Parimii: 280 (complement prepozițional realizat prin nominal în acuzativ cu prepoziția *de* vs. complement indirect exprimat prin nominal în dative) [În limba română din secolul al XVIII-lea, verbul a iubi era atât tranzitiv, cât și intranzitiv.];
 b. **drag**: *Cui iaste drag în ospeate în lipsă va fi.* – Parimii: 165 vs. *și iaste dragă tuturora și slăvită* – Parimii: 125 (circumstanțial de loc al verbului impersonal vs. complement indirect exprimat prin nominal în dative);
 c. **vrednic**: *nu săntem vreadnici a zări și-a cere de la tine milă* – Parimii: 170 vs. *tot lucrul de preț nu iaste vreadnic ei* – Parimii: 114 (complement prepozițional realizat prin formă verbală nonfinită vs. complement indirect exprimat prin nominal în dative);
 d. **dătător(iu)**: *lumină [...] dătătoare de lumină* – Parimii: 277 vs. *acela înduratul și milostivul și dătătoriul cuvișilor săi har* – Parimii: 311 (complement prepozițional realizat prin nominal în acuzativ cu prepoziția *de* vs. complement direct realizat prin nominal în acuzativ);
 e. **făcătoriu**: *părintele nostru Nicolae ... făcătoriul de minuni* – Parimii: 321 vs. *Nu iaste făcătoriul bine, nu iaste pă-ntr-unul* – Parimii: 191 (complement prepozițional realizat prin nominal în acuzativ cu prepoziția *de* vs. complement direct realizat prin nominal în acuzativ).

4. Concluzii

În cele trei traduceri religioase care au constituit obiectul analizei noastre, Dosoftei utilizează 66 de adjective care admit relația de complementare. Dintre acestea, 45 de adjective se combină cu un complement prepozițional (realizat prin: a. nominal în acuzativ cu prepoziție: *agiutătoriu, agiotoriu, bețiv, bun, călcătoriu, curat, curățătoare, dăruitoare, dătător, drag, făcătoriu, frumos, gata, giurat, grăbnic, grăitoare, hrănitori, grăitor(iu), iubitor, înțelept, învățătoriu, lacom, măiestru, născătoare, nepurtătoriu, pagubitoare, plin, potrivnic, purtăreț, puternic, sătui, scutitoriu, sângur, slobod, spăsătoare, stearpă, strein, suflăreață, știutor, tare, târdziu, vestitoriu, volnic, vrednic; b. formă verbală nonfinită, infinitiv sau supin: tare, puternic, volnic; c. propoziție conjuncțională: drag, dator, gata, puternic), 18 adjective admit un complement indirect realizat printr-un nominal în dative (*agiotoriu, cinstiț, cinstitoriu, destoinic, dirept, drag, harnic, iubitor, logodită, milostiv, mort, neted, partnic, potrivnic, puternic, sprijenitoriu, viu, vrednic*), iar 14 apar în construcții cu un complement comparativ (*alb, amărător, cinstiță, deșert, dulce, gras, hierbinte, întreg, mulți, repede, sec, sămceloase, tăioasă, unsuroase*). Celelalte adjective pe care le-am înregistrat se construiesc cu adjuncți (circumstanțial de relație, circumstanțial de loc, circumstanțial de cauză, circumstanțial de timp sau circumstanțial consecutiv): *ager, aspru, bogat, beat, bun, credincioasă, crunți, curat, cuvios, dirept, domnitoare, drag, dulce, fericit, frumos, grei, groasă, ghizdav, harnici, iute, înalt, încăpătoriu, line, mare, milos, moale, negru, neîncrezători, nemilos, nepurtătoriu, neputincios, nesătios, puțân, răbdătoriu, rău, rumân, sfânt, slabă, slobod, stătătoare, strălucoasă, suflăreață, ticăloasă, treitoriu, vesel, veștedă, viitoriu, viu, vârtos*.*

Cele mai multe adjective care admit relația de complementare se întâlnesc în *Parimiile preste an*, unde există 47 de adjective construite cu complement, în timp ce în *Psaluirea în versuri* întâlnim doar 28 de adjective care autorizează complemente, iar în *Psaluirea de-nțăles*,

numai 17. Dintre adjectivele care admit relația de complementare în *Parimiile preste an*, majoritatea au o singură ocurență. Cele mai multe ocurențe au adjectivele *plin* (15), *dătător* (9) și *iubitor* (4). Câte trei ocurențe au adjectivele *drag*, *vrednic*, *bun*, *potrivnic*, și *făcătoriu*, în timp ce adjectivele *harnic*, *viu*, *frumos*, *sătul*, *suflăreață*, *treitoriu* și *viitoriu* apar în câte două contexte fiecare. În ceea ce privește celelalte două traduceri, se remarcă numărul mare de ocurențe ale adjecțivului *plin* (13 contexte în care *plin* admite un complement în *Psaltirea în versuri* și 6 contexte în *Psaltirea de-năles*). La acestea se adaugă numărul mare de apariții ale adjecțivului *ferice* (19 ocurențe în *Psaltirea în versuri*), dar care are, în contextele selectate, valoare adverbială (ex. *Fericie de cine-i slobod de păcate* – PV: 217).

Tipurile de construcții înregistrate în acest studiu, precum și comportamentul adjecțivelor prototipice ce se combină cu complemente sau cu adjuncți pe care l-am evidențiat în cursul analizei nu caracterizează doar opera lui Dosoftei, ci sunt reprezentative pentru limba literară din ultimele decenii ale secolului al XVII-lea.

SURSE

- Dosoftei, *Psaltirea în versuri* (1673), ediție de N.A. Ursu, Iași: Mitropolia Moldovei și Sucevei, 1974.
Dosoftei, *Psaltirea de-năles* (1680), ediție de Mihaela Cobzaru, Iași: Casa Editorială „Demiug”, 2007.
Dosoftei, *Parimiile preste an* (1683), ediție de Mădălina Ungureanu, Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2012.

BIBLIOGRAFIE

- Brăescu, Raluca, 2012, *Adjectivul în română. Sintaxă și semantică*, București, Editura Universității din București.
Guțu Romalo, Valeria (coord.), 2005 (2008), *Gramatica limbii române. I. Cuvântul, II. Enunțul*, București, Editura Academiei Române.
Pană Dindelegan, Gabriela, 1992, *Sintaxă și semantică. Clase de cuvinte și forme gramaticale cu dublă natură*, București, Tipografia Universității din București.
Pană Dindelegan, Gabriela (coord.), 2010, *Gramatica de bază a limbii române*, București, Editura Univers Encyclopedic Gold.
Pană Dindelegan, Gabriela (ed.), 2013, *The Grammar of Romanian*, Oxford, Oxford University Press.

COMPLEMENTS AND ADJUNCTS OF ADJECTIVES IN DOSOFTEI'S TRANSLATIONS

(Abstract)

In the present study I have catalogued and analyzed the adjectives which allow complementation and the adjectives combining with adjuncts in three of Dosoftei's religious translations. The analysis of these adjectives helps us to lay emphasis on the behavior and features of the adjective in the second half of the 17th century.